

Projectplan Waterwet

Versterking regionale kering langs buitenpolders Mandjeswaard Kampen



Waterschap Drents Overijsselse Delta
Dokter van Deenweg 186, 8025 BM Zwolle
Postbus 60, 8000 AB Zwolle

e-mail: info@wdodelta.nl
website: www.wdodelta.nl
Telefoonnummer: 088 - 2331200

Datum: Zwolle, 20 september 2018

Status: Definitief

Het algemeen bestuur van Waterschap Drents Overijsselse Delta besluit, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet en de Inspraak- en participatieverordening Waterschap Drents Overijsselse Delta 2016, het onderhavige projectplan vast te stellen.

Zwolle, 16 oktober 2018

Het algemeen bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta,

de secretaris



ir. E. de Kruijk

de dijkgraaf



ir. H.H.G. Dijk

Inhoud

LEESWIJZER	4
DEEL I PROJECTBESCHRIJVING	5
1. Aanleiding en doel.....	5
2. Ligging en begrenzing plangebied.....	7
3. Uit te voeren werkzaamheden.....	7
4. Grondzakenplan	10
5. Effecten van het plan	13
6. Wijze waarop het werk wordt uitgevoerd	14
7. Beschrijving van de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of het beperken van nadelige gevolgen	17
8. Legger, beheer en onderhoud	18
DEEL II VERANTWOORDING	20
1. Verantwoording op basis van wet- en regelgeving.....	20
2. Verantwoording op basis van beleid.....	21
3. Verantwoording van de keuzen in het project	21
4. Benodigde vergunningen en meldingen	22
DEEL III RECHTSBESCHERMING	25
DEEL IV BIJLAGEN	26

LEESWIJZER

Het projectplan Kadeversterking buitenpolders Mandjeswaard bestaat uit vier delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Dit deel is, met andere woorden, de onderbouwing van het plan. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures, en deel IV bevat rapporten en onderzoeken die voor het plan van belang zijn.

DEEL I PROJECTBESCHRIJVING

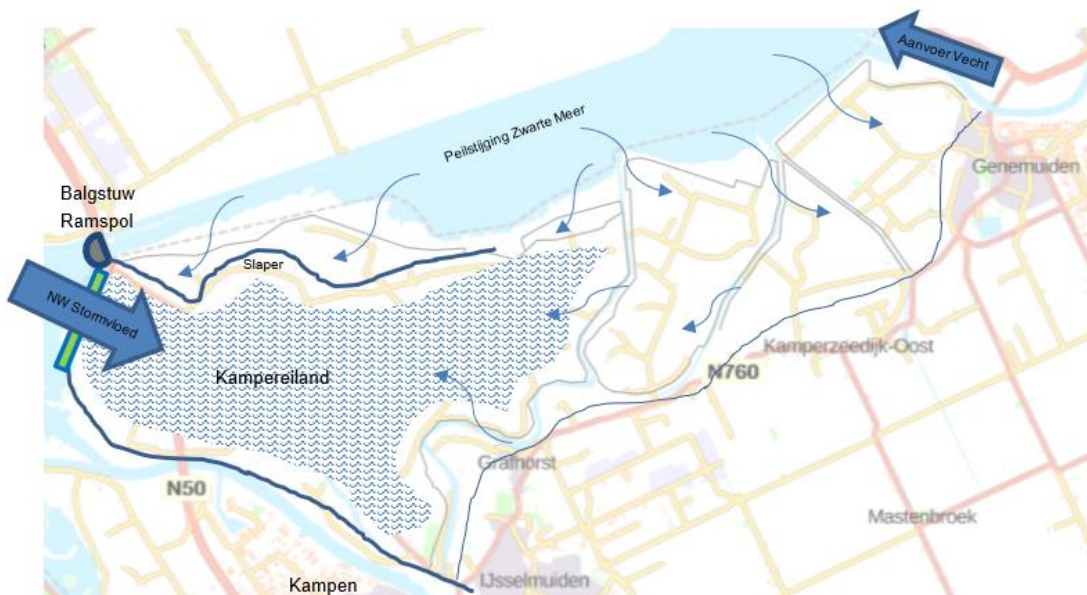
1. Aanleiding en doel

Het Kampereiland, inclusief Mandjeswaard, is een overstroombaar gebied in de IJssel-Vechtdelta. Het gebied ligt wettelijk gezien buitendijks ten opzichte van primaire waterkeringen en wordt dus niet beschermd door primaire keringen. Het is een integraal onderdeel van het hoofdsysteem (vergelijkbaar met de uiterwaarden langs een rivier). De Provincie Overijssel heeft het gebied aangewezen als overstromingsrisicogebied (vrijwaringsgebied i.v.m. het overstromingsrisico) en de kades die het Kampereiland beschermen tegen hoogwater aangewezen als regionale waterkeringen (inundatienorm 1/500 per jaar).

Het waterschap Drents Overijsselse Delta (hierna: WDODelta) draagt de zorg voor de veiligheid tegen overstromingen in haar beheersgebied. In 2012 is uit de toetsing van de regionale keringen door WDODelta gebleken dat 90% van de keringen langs de buitenpolders van het Kampereiland (Willem Meyer- en Stikkenpolder, Zwarte Meerpolder en de noordelijke polders van de Mandjeswaard) niet voldoen aan de door de provincie gestelde norm. In de Zwarte Meerpolder heeft reeds een statuswijziging van de regionale keringen plaatsgevonden. De buitenpolders Willem Meyer- en Stikkenpolder van het Kampereiland worden vanaf eind 2018 verbeterd. Hier is reeds een projectplan voor vastgesteld. Voorliggend projectplan behandelt de verbetering van de regionale waterkering van de noordelijke polders (de Cock's polder en polder De Heuvel) van de Mandjeswaard (zie onderstaand figuur voor een overzicht).



Figuur 1: Overzicht polders. Oranje gearceerd zijn de betreffende polders. De groene lijnen geven de regionale waterkeringen aan die versterkt worden of al voldoen aan de gestelde norm. Zwart omkaderd de keringen waar de werkzaamheden betrekking op hebben.



Figuur 2: Overzichtskartaal werking hoofdsysteem. De dikke pijl en groene balk bij Ramspol markeren de overstroombare kade waar het water vanuit het Ketelmeer Kampereiland in loopt. De dunne pijlen in de afbeelding markeren overstromingen vanuit het Zwarte Meer, Ganzediep, Goot en Veneriete na sluiting van Ramspol. Welke polder(s) overstroomt is vooraf niet te voorspellen, omdat alle keringen dezelfde norm van 1/500 jaar hebben.

Het Kampereiland, inclusief de Mandjeswaard, is bij het besluit tot de bouw van de keersluis Ramspol in 1989 door Provinciale Staten van Overijssel aangewezen als bergingsgebied met een inundatiefrequentie van 1/500 per jaar. In het verlengde hiervan heeft de Provincie Overijssel in 2003 de kades rond de Mandjeswaard aangewezen als regionale waterkeringen met een normering in de vorm van een inundatiefrequentie van 1/500 per jaar. Hiermee werd beoogd de status quo vast te leggen. Vervolgens zijn in 2006 de bijbehorende maatgevende hoogwaterstanden (MHW's) vastgesteld. Op 15 december 2009 zijn de MHW's d.m.v. besluit door GS van Overijssel geactualiseerd. Voor het gebied achter de balgstuw geldt eveneens dat de berging van water op het Kampereiland, inclusief Mandjeswaard, en in de buitenpolders van belang is voor de waterveiligheid.

Kadeverhoging langs de Mandjeswaard kan door verlies aan waterberging leiden tot een verslechterde veiligheidssituatie (extra opstuwing) op het Zwarte Meer en de Vecht. Om dit te voorkomen mogen de kades niet te hoog worden. Het gebied moet overstroomt vanaf waterstanden met een herhalingstijd van 500 jaar. Door golfoploop kan er eerder wateroverlast plaatsvinden door golven over het overstroombare deel van de kade.

Doel van het plan

Met het project 'Versterking regionale kering langs buitenpolders Mandjeswaard Kampen' wordt aan de inundatienorm voldaan door een versterking van de regionale kering langs de buitenpolders (dijkkring 102). Het gaat om het overstroombaar maken van de kering bij een inundatienorm van 1/500 jaar en het bestendig maken van de kade tegen golfoverslag. In hoofdstuk 2 worden de profielen, locaties en lengtes van de verschillende trajecten benoemd.

Dit project maakt onderdeel uit van de totale verbeteringsopgave voor de regionale keringen rondom het Kampereiland. In 2015 zijn de dijkverbeteringen aan de regionale keringen langs de Goot en Veneriete in de Mandjeswaard en Polder de Pieper uitgevoerd. In 2017 heeft een statusverandering regionale kering plaatsgevonden in de Zwarte

Meerpolder. Tevens is verbetering gepland van de regionale keringen langs het Zwarte Meer in de Willem Meyer- en Stikkenpolder in het najaar van 2018.

2. Ligging en begrenzing plangebied

De polders in het noordelijke deel van Mandjeswaard liggen binnen dijkkring 102. Het gebied is ca. 120 ha groot en hierbinnen liggen vier erven. Aan de noordzijde van de polders bevindt zich het Natura 2000-gebied 'Zwarte Meer'. Aan de west- en oostzijde worden de polders begrensd door respectievelijk het Ganzendiep en de Goot. De waterveiligheid wordt in de huidige situatie geborgd door de buitendijk. Deze buitendijk is door de Provincie Overijssel aangewezen als regionale kering en ook als zodanig opgenomen op de legger 'Primaire en Regionale keringen' van WDODelta. Aan de zuidzijde worden deze polders begrensd door de oude Zuiderzeedijk, of Slaperdijk. Deze is door WDODelta als 'Overige kering' aangewezen. De twee polders binnen Mandjeswaard, de Cock's Polder en polder De Heuvel worden gescheiden van elkaar door een overige kering. De Cock's Polder ligt volledig binnen de gemeente Kampen. Polder De Heuvel ligt grotendeels binnen de grenzen van de gemeente Kampen: het noordoostelijke hoekje van deze polder (ca. 1,5 ha) valt binnen de gemeente Zwartewaterland. De werkzaamheden vinden alleen plaats binnen de gemeente Kampen.



Figuur 3: Overzicht plangebied. Het oranje vlak geeft de Cock's Polder en polder De Heuvel weer.

3. Uit te voeren werkzaamheden

De afgelopen jaren is een intensief gebiedsproces doorlopen, zowel met de omgeving (zie ook onderdeel II, hoofdstuk 3 van dit projectplan) als op bestuurlijk vlak. In 2016 was een ontwerp gereed, maar dit bleek niet te voldoen aan de gestelde eisen. Op dat moment is het project tijdelijk gestaakt en is met de bestuurlijke partners gezocht naar mogelijke optimalisaties in het ontwerp en de realisatie. Sinds het najaar van 2017 is een andere

aanpak gekozen, waarbij het uitgangspunt is om een kade te realiseren met gebiedseigen grond, met minimaal grondtransport. Daarbij ligt de focus op het verkrijgen van voldoende hoogte van de kade, gegeven de buitendijkse ligging van de Mandjeswaard en de daarmee samenhangende inundatienorm. Het huidige ontwerp voldoet daarmee wel aan de gestelde eisen.

Om het gebied op het juiste moment (niet te laat) en gecontroleerd onder te laten lopen, wordt een deel van de kering overstroombaar gemaakt. Dit houdt in dat een flauw binnentalud van ca. 1:7 wordt aangelegd. De kruinhoogte komt tot de door provincie Overijssel vastgestelde maatgevende hoogwaterstand (MHW 2009). Deze hoogte behoort bij de 1/500 inundatienorm. Hiermee wordt een kade gerealiseerd die erosiebestendig is bij golfoverslag waardoor water uit het Zwarte Meer gecontroleerd de buitenpolders in kan stromen. Zo ontstaat er geen ongecontroleerde doorbraak met veel schade tot gevolg.

De locatiekeuze van het overstroombare deel is gebaseerd op rivierkundige modellen. Op basis van het opstuwend effect door de wind en van de stroming in het water, is het traject aangewezen die overstroombestendig moeten worden. Op deze plek is de kans namelijk groter dat overstroming of golfoverslag plaatsvindt. Juist door overstroming op deze locatie te faciliteren wordt de kans op een ongecontroleerde doorbraak verkleind. Zouden de overstroombare delen op andere locaties worden toegepast, bestaat namelijk de kans dat het zwakke deel alsnog breekt.

De overige trajecten krijgen een kruinhoogte die 20 cm hoger (waakhoogte) is dan de vastgestelde MHW, zodat het water als eerste via de overstroombare kering het gebied inloopt. De overige trajecten worden voorzien van een iets verflauwd binnentalud van 1:4. Deze aanpak, d.w.z. het aanleggen van een overstroombare kering en het toevoegen van waakhoogte i.c.m. een verflauwd binnentalud, zorgt voor een robuust ontwerp waardoor de buitenpolders in feite meer bescherming genieten dan op grond van de definitie van het begrip inundatiefrequentie strikt noodzakelijk is. In tabel 1 zijn de benodigde kruinhoogtes weergegeven.

Tabel 1: Benodigde kruinhoogte waterkeringen.

Benodigde kruinhoogte Mandjeswaard (m +NAP)		
Traject (dijkpaal km)	Niet-overstroombare deel	Overstroombare delen
8,4 – 10,6 & Slaperdijktracé	1,65	1,45

In totaal wordt ca. 3,0 km van de regionale waterkering langs de Mandjeswaard verbeterd. Daarbij wordt voor een groot deel het traject de huidige buitenkade langs het Zwarte Meer gevolgd. Aan de oostzijde wijkt het te verbeteren traject af van de buitendijk. Hier wordt het traject van de Slaperdijk gevolgd. Het aanwijzen van de Slaperdijk als regionale waterkering met een inundatienorm van 1/500 gebeurt in een later stadium door de Provincie Overijssel. Van de totale lengte wordt ca. 2,5 km waterkering verhoogd tot 20 cm boven normniveau, waarbij een binnentalud wordt toegepast van 1:4. Daarnaast wordt 0,5 km overstromingsbestendig gemaakt, waarbij een binnentalud van 1:7 wordt toegepast. Over de gehele lengte kent de waterkering een kruinbreedte van 2 meter breed.

Langs het gehele traject komt aan de binnenzijde van de kering een onderhoudsroute en een nieuw te graven watergang. De onderhoudsroute is langs het gehele traject minimaal 5 meter breed en voldoet daarmee in ieder geval aan de benodigde breedte om onderhoud te kunnen uitvoeren. De watergang heeft een talud van 1:2 en kent op verschillende locaties verschillende breedtes. Ter hoogte van het woonperceel wordt gekeken naar maatwerk en er wordt naar gestreefd om een uniform profiel te creëren passend bij de kavelstructuur. De nieuw te graven watergangen vormen een open systeem met de aanwezige watergangen in het gebied. Figuur 4 geeft een overzicht van de



werkzaamheden weer.

Figuur 4: Overzicht maatregelen in de Mandjeswaard (dijkring 102). De groene lijn geeft de niet-overstroombare delen weer. De paarse lijn geeft het overstroombare deel weer. De nieuw te graven watergang loopt langs de binnenteen van de kering (donkerblauw).

Stabiliteit

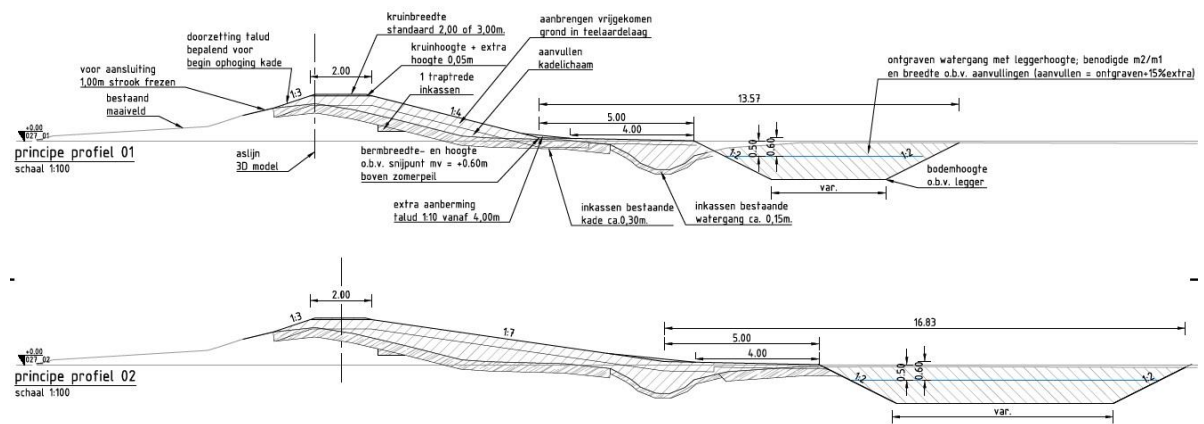
De keringen voldoen na uitvoering aan de minimale hoogte van de inundatienorm, daarnaast hecht het waterschap belang aan zekerheid over stabiliteit van zowel de kering als van de watergangen. Ten behoeve hiervan zijn extra handboringen uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in de aanwezige bodemsoorten en zijn geotechnische berekeningen gedaan door Arcadis en vastgelegd in het rapport 'Kadeversterking Kampereilanden, Geotechnisch ontwerp met gebiedseigen grond'. Deze berekeningen en gegevens tonen dat de kadeprofielen voldoende stabiel zijn. De in eerste instantie gekozen taluds van 1:1 voor de watergangen bleken geotechnisch niet stabiel genoeg. Daarom is gekozen om 1:2 taluds toe te passen zodat ook de stabiliteit van de oevers geborgd is. Om de stabiliteit van de sloottaluds te testen zijn praktijkproeven uitgevoerd. Hierbij is het materiaal te getest wat vrijkomt uit de watergangen en gekeken naar de stabiliteit van de taluds. Deze zijn succesvol afgerond, de resultaten gaven geen aanleiding het ontwerp aan te passen.

Nieuwe inrichting watergangen voor de grote modderkruiper

De huidige watergangen worden aangelegd als functioneel afwateringssysteem, gelijk aan het huidige. Over het totale traject zijn er twee delen welke direct geschikt worden gemaakt als optimaal leefgebied voor de grote modderkruiper door de bagger- en vegetatielaag vanuit de bestaande watergangen in deze nieuwe watergangen te plaatsen. In beide delen wordt een overhoek gecreëerd als voortplantingslocatie voor de soort. Het nieuwe leefgebied wordt aangesloten op de bestaande zijsloten. Door middel van een dam met dichte vegetatie worden deze wateren zoveel als mogelijk geïsoleerd van de overige grotere watergangen. Dit om uitspoeling van slib en het inzwemmen van grote (roof)vissen te voorkomen.

Profielen

In onderstaand figuur zijn de profielen van de trajecten weergegeven. In bijlage 1 is een overzichtskaart opgenomen waarop te zien is welke profielen kenmerkend zijn voor welke trajecten. Bijlage 2 bevat de gedetailleerde profielen.



Figuur 5: Principeprofielen met de kenmerkende profielen voor de verbetering van de regionale waterkeringen. Weergegeven zijn de profielen van de niet-overstroombare kades met een kruinbreedte van 2 m en een talud van 1:4 (profiel 1). Met daarnaast de overstroombare kade met een kruinbreedte van 2 m en een talud van 1:7 (profiel 2).

4. Grondzakenplan

Dit hoofdstuk gaat eerst in op de beleidskaders van grondzaken en vervolgens op de aanwezige vastgoedopgave in het projectgebied. In bijlage 2 op de tekeningen te zien welke grond benodigd is.

Beleidskaders

Om de beschikking te krijgen over de gronden voor het project is de in oktober 2016 door het Algemeen Bestuur vastgestelde Nota grondbeleid en de daarvan afgeleide strategie van toepassing. Onderstaand wordt een aantal hoofdzaken behandeld. Beschikking betekent niet aankoop of verwerving, het hebben van eigendom is niet noodzakelijk voor de taakuitoefening van het waterschap. Bij de versterking van de regionale keringen langs de buitenpolders van Mandjeswaard wordt uitgegaan van het op minnelijke wijze beschikbaar krijgen van de gronden, zowel tijdelijk als permanent. Welke gronden beschikbaar moeten zijn, wordt bepaald op basis van projecttekeningen.

Publiekrechtelijk of privaatrechtelijk:

Voor het waterschap zijn publiekrechtelijke (legger en keur) en privaatrechtelijke (overeenkomsten) instrumenten beschikbaar om doelen te bereiken. Het beleid van het waterschap richt zich op juridische zekerheid voor zowel het waterschap als de

betrokkenen. Er is voor het waterschap op voorhand geen behoefte of noodzaak om gronden in eigendom te hebben of te verwerven. Bij versterkingsprojecten van keringen zoekt het waterschap zoveel mogelijk aansluiting bij de bestaande eigendomssituatie (op de Mandjeswaard heeft het waterschap geen eigendom).

Inzet dwangmiddelen:

Indien minnelijke grondverwerving niet slaagt, is een dwangprocedure (gedoogplicht of onteigening) noodzakelijk om – via het publiekrechtelijk spoor – tijdig te kunnen beschikken over de benodigde gronden. In geval van onderhavig project heeft het waterschap een klein deel van een perceel nodig, waarvoor het opleggen van een gedoogplicht aan de orde kan zijn. Ook als er sprake is van tijdelijk gebruik en/of als het oorspronkelijke gebruik van de grond na uitvoering van de werkzaamheden door de rechthebbende kan worden voortgezet is gedoogplicht het geëigende instrument. Omdat het waterschap zoveel mogelijk streeft naar het afsluiten van een gebruiksovereenkomst, is bij een dwangprocedure het opleggen van gedoogplicht het meest geëigende (minst ingrijpende) instrument. Het waterschap is voor de verbetering van de regionale keringen langs de buitenpolders van de Mandjeswaard niet van plan tot onteigening over te gaan. Het besluit tot inzet van dwangmiddelen voor dit project wordt nog separaat voorgelegd aan het dagelijks bestuur.

Voor gedoogplicht moet rekening worden gehouden met een tijdsad van ruim anderhalf jaar. De Nota grondbeleid geeft meer informatie over de wettelijke kaders van de verschillende mogelijkheden van grondverwerving.

Schadeloosstelling

Er wordt op basis van volledige schadeloosstelling onderhandeld, waarbij de systematiek voor alle betrokkenen uniform is en een aanbod op de juiste wettelijke wijze wordt gedaan. De schadeloosstelling vormt een volledige vergoeding voor alle schade, die de rechthebbende rechtstreeks en noodzakelijk door het verlies van zijn zaak lijdt (OW: Art. 40). In de vergoedingssystematiek moet rekening worden gehouden met schadevergoedingen op basis van de onteigeningswetgeving, in dit geval moeten bijkomende schades bepaald worden: inkomensschade, omrijdschade, deskundigenkosten.

In de Nota grondbeleid van het waterschap is uitgebreid behandeld hoe wordt omgegaan met de schadeloosstelling en het bijbehorende prijsbeleid. Een aantal zaken uit het beleid wordt hieronder nader beschreven.

Tijdelijk voortgezet gebruik

Indien de planning van het project het mogelijk maakt is voortgezet gebruik van agrarische gronden mogelijk. Het voortgezet gebruik wordt in een overeenkomst geregeld.

Tijdelijke ingebruikname

Naast de aan te kopen en structureel te gebruiken gronden, zijn er gronden die alleen tijdelijk nodig zijn om bepaalde werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Ook hierbij wenst het waterschap tot overeenstemming te komen met de eigenaar en/of gebruiker over het tijdelijke gebruik. Na realisatie en afwerking van de voorziening komt de grond weer volledig in gebruik bij de grondeigenaar.

Indien geen overeenstemming wordt bereikt over het (tijdelijke) gebruik van de grond, dan is ook hier een gedoogplicht van toepassing. Voor het tijdelijk in gebruik nemen van gronden respectievelijk het gedogen van het gebruik wordt een schadevergoeding vastgesteld. Daarbij wordt mede vastgesteld in welke toestand de betreffende percelen zich bevinden en worden opgeleverd.

Vastgoedopgave

Voor de realisatie van de werken is extra grondoppervlakte benodigd (zie voor de afmetingen bijlage 2). Het betreft een strook grond ten koste van de aanliggende landbouwpercelen of tuin met een breedte variërend van 2,00 tot 15,00 meter.

De agrarische gronden zijn in eigendom bij Stadserven (Kampereilanden Vastgoed B.V.) en worden regulier verpacht. Met de pachters dient overeenstemming te worden bereikt over de tijdelijke en blijvende schade. Er zijn vijf pachtbedrijven en een woonperceel betrokken bij de maatregelen.

De benodigde strook grond voor de watergang wordt door de uitvoering van het project permanent buiten agrarisch gebruik gesteld. Eigenaren, gebruikers en pachters hebben hierdoor blijvende schade en worden hiervoor gecompenseerd. Stadserven kijkt naar de beschikbaarheid voor compenserende grond voor de pachtbedrijven die grond verliezen als gevolg van de werkzaamheden aan de kering. Daarnaast wordt met Stadserven, gebiedspartijen en pachters overlegd over de 'Landbouwstructuurverbetering' om door middel van herverkaveling de toekomstbestendigheid van de landbouwbedrijven te verbeteren.

Wanneer via Stadserven geen compensatie in grond mogelijk is of niet gewenst is door de pachter, wordt er een schadeloosstelling uitgekeerd. Slechts in het uiterste geval kan het dagelijks bestuur besluiten de gedoogplicht op te leggen indien er op vrijwillige basis met de pachters of in onderhandeling met Stadserven geen geschikte afspraken kunnen worden vastgelegd.

Soorten schadevergoedingen

In dit project is sprake van verschillende schadevergoedingen. Wanneer compensatie in grond niet mogelijk is, wordt er in eerste instantie gerekend met een schadeloosstelling. Mocht compensatie mogelijk zijn dan vervalt de schadeloosstelling. Voor de eigenaar (verpachter) geldt een afwaardering van de benodigde gronden. De watergangen vervallen voor de landbouw en kunnen niet meer in pacht worden uitgegeven, gedeeltelijk komt er grond weer terug als dijk. Voor de pachter geldt een gewasschadevergoeding tijdens de uitvoering en een inkomensschade voor de gronden die blijvend uit agrarisch gebruik gaan.

Afwaardering

Voor de bepaling van de afwaardering wordt uitgegaan van marktconforme waarden. De lagere vermogenswaarde moet door Stadserven worden doorberekend in de pacht prijs. Voor het verlies aan tuinen bij woningen wordt een op maat bepaalde schadevergoeding betaald.

Door aan de oostzijde het traject de Slaperdijk te volgen en deze kering als regionale kering aan te wijzen met bijbehorende inundatienorm van 1/500, komen de gronden en het erf ten noorden daarvan onder een lager beschermingsniveau te vallen. Hiervoor wordt de eigenaar gecompenseerd.

Inkomensschade

Pachters die niet in grond gecompenseerd worden komen in aanmerking voor een inkomensschade, deze is gelijk aan het verlies aan saldo op het stuk cultuurgrond dat dijkperceel wordt. Het saldo is gebaseerd op het saldo over 2015 uit de KWIN-V (Kwantitatieve Informatie Veehouderij 2017-2018).

Gewasschade tijdens uitvoering

Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren zijn mogelijk rij- en werkstroken nodig. Ook wordt over de volle breedte van de waterkering werk uitgevoerd. Voor dit tijdelijke gebruik is overleg en overeenstemming met de gebruikers (pachters) van de grond noodzakelijk en

wordt een gewasschadevergoeding betaald. Er wordt gebruik gemaakt van de schadevergoedingsregeling van waterschap Drents Overijsselse Delta. De regeling is afgeleid van de LTO Gasunie normen.

5. Effecten van het plan

De voorgenomen maatregelen aan de benoemde dijkvakken zorgen ervoor dat de regionale keringen voldoen aan de door provincie vastgestelde inundatienorm van 1/500. Hiervoor wordt een deel van de kade overstroombestendig gemaakt. Door het overstroombaar maken van dit deel van de kade worden maatschappelijke en economische schade, als gevolg van ongecontroleerde overstromingen, beperkt. Wanneer het gaat om gecontroleerde overstromingen vindt geen extra schadevergoeding plaats. Afgelopen jaren is in de Mandjeswaard intensief gecommuniceerd over overstromingsrisico's en handelingsperspectief voor inwoners en agrariërs om de gevolgen te beperken. Er wordt een appel gedaan op het waterveiligheidsbewustzijn van de omgeving waarbij het nemen van erfmaatregelen wordt aangemoedigd. Het waterschap onderzoekt met andere overheden tevens de mogelijkheid en wenselijkheid van hoogwatercommunicatie.

Tijdens de uitvoering van de versterking aan de keringen, kan tijdelijk geen (agrarisch) gebruik worden gemaakt van de betreffende kadepercelen en naastliggende stroken grond. De gebruikers krijgen hiervoor een schadecompensatie.

Na uitvoering wordt agrarische cultuurgrond afgewaardeerd naar dijkperceel en ook naar watergang, door de verbreding van de kade en de verlegging van de binnendijkse sloot parallel aan deze kade. Grond die wordt afgewaardeerd naar dijkperceel kan minder efficiënt gebruikt worden. Grond die wordt afgewaardeerd naar watergang kan helemaal niet meer worden gebruikt als cultuurgrond. De versterking van de waterkeringen heeft tevens tot gevolg dat de beschermingszone van de kade over eenzelfde breedte verschuift. Deze zone is een gebied rond de kade waarover beperkingen gelden ten aanzien van vergravingen etc.

Door aan de oostzijde het traject de Slaperdijk te volgen en deze kering als regionale waterkering aan te wijzen met bijbehorende inundatienorm van 1/500, komen de gronden en het erf ten noorden daarvan onder een lager beschermingsniveau te vallen. De huidige buitendijk wordt aangewezen als overige waterkering en blijft in beheer bij het waterschap.

De taludhellingen van de kades worden iets flauwer in vergelijking met de huidige situatie: de binnendijkse taludhelling wordt bij de niet-overstroombare kade 1:4 en bij de overstroomingsbestendige kade 1:7. Aan de binnenzijde van de kade komt over het gehele traject een onderhoudsroute te liggen. Hiermee kan de kade net zo worden onderhouden door de pachters als in de huidige situatie het geval is. De minimale ophoging leidt niet tot negatieve effecten in de vorm van verlies van uitzicht.

Kabels en leidingen

In het gebied zijn een aantal aanwezige kabels en leidingen. Het gaat vooral om de standaard huisaansluitingen (gas, elektra, telecom) richting het erf aan de noordoostzijde van Mandjeswaard. De keringen hebben geen raakvlak met grote transportleidingen. Een aantal van de kabels voor de huisaansluiting moeten wellicht verplaatst worden.

NGE's

In het kader van dit project is een onderzoek verricht naar het mogelijk voorkomen van NGE's (niet-gesprongen explosieven). De locatie van de versterking van de regionale waterkeringen wordt beschouwd als niet-verdacht gebied.

Natuur

In 2016 is voor een groot deel van het Kampereiland, inclusief de Mandjeswaard, de quickscan flora en fauna uitgevoerd door AnteaGroup waaruit is gebleken dat strikt beschermde soorten bittervoorn, rivierdonderpad, kleine modderkruiper en grote modderkruiper voor kunnen komen in het werkgebied. Daarnaast is het plangebied geschikt als broedlocatie voor vogels. Op basis van deze resultaten is eind 2016 door Aveco de Bondt een eDNA-onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van grote modderkruiper. Uit dit onderzoek is gebleken dat de grote modderkruiper voorkomt in de sloten langs de kade. Om te bepalen wat de dichtheid van het aantal grote modderkruipers is, heeft Bureau Waardenburg samen met Aveco de Bondt de watergangen elektrisch bevist in 2016. Tijdens dit vissen zijn exemplaren van de grote modderkruiper aangetroffen, maar ook kleine modderkruiper en bittervoorn. De rivierdonderpad is niet gevonden. Sinds het in werking treden van de Wet natuurbescherming (Wnb) per 1 januari 2017 is alleen nog de grote modderkruiper ontheffingsplichting. Om die reden wordt een activiteitenplan opgesteld ten behoeve van het indienen van een ontheffingsaanvraag.

Daarnaast ligt het plangebied direct naast het Natura 2000-gebied Zwarte Meer. Dit betreft een gebied beschermd in het kader van de Wnb. Om de effecten van de versterking van de regionale waterkeringen (permanent als tijdelijk) op het Natura 2000-gebied te beoordelen, is in 2018 een Verslechterings- en verstoringstoets uitgevoerd door Aveco de Bondt. Uit deze toets blijkt dat met de werkzaamheden die gepland zijn betreffende de versterking sprake is van negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Zwarte Meer. Om de effecten te beperken zijn mitigerende maatregelen beschreven. Echter zijn tijdelijke negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Zwarte Meer niet volledig weg te nemen. Om die reden is het noodzakelijk een vergunning in het kader van de Wnb aan te vragen voor de broedvogel purperreiger én de niet-broedvogels fuut, aalscholver, lepelaar, kleine zwaan, toendrarietgans, kolgans, grauwe gans, smient, krakeend, wintertaling, pijlstaart, slobbeend, tafeleend, kuifeend, meerkoet en grutto. Hiervoor wordt een Verslechterings- en verstoringstoets opgesteld als begeleidend document bij de vergunningsaanvraag.

Het projectgebied ligt nabij NNN (Natuur Netwerk Nederland), maar raakt deze net niet. In het Zwarte Meer ligt de doelstelling vanuit het Natuurbeheerplan 2017 op het versterken van de kievitsbloem en het behoud en ontwikkeling van weidevogelpopulaties. De toekomstige versterking van de regionale waterkeringen leidt niet tot verdwijnen van de NNN en zorgt ook niet voor verslechtering.

6. Wijze waarop het werk wordt uitgevoerd

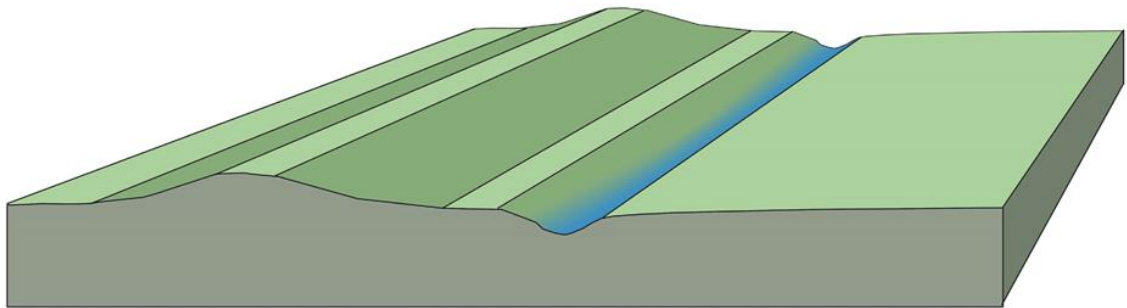
Uitvoeringsmethode

De versterking van de waterkeringen bestaat voornamelijk uit het aanbrengen van gebiedseigen grond, die ter plaatse wordt gewonnen door middel van de nieuw te graven watergang aan de binnendijkse zijde. De nieuwe watergangen krijgen op een aantal plaatsen duikers en vaste dammen die zorgen voor het blijven functioneren van de waterhuishouding. Met behulp van droog grondverzet wordt de vrijkomende grond gebruikt voor de versterking van de keringen en voor het dempen van de oude sloten. Op een aantal locaties vindt ook enig intern transport van grond en baggerspecie plaats. Aan de buitenzijde van de nieuw te graven watergangen worden tijdens de uitvoering werkstroken gehanteerd.

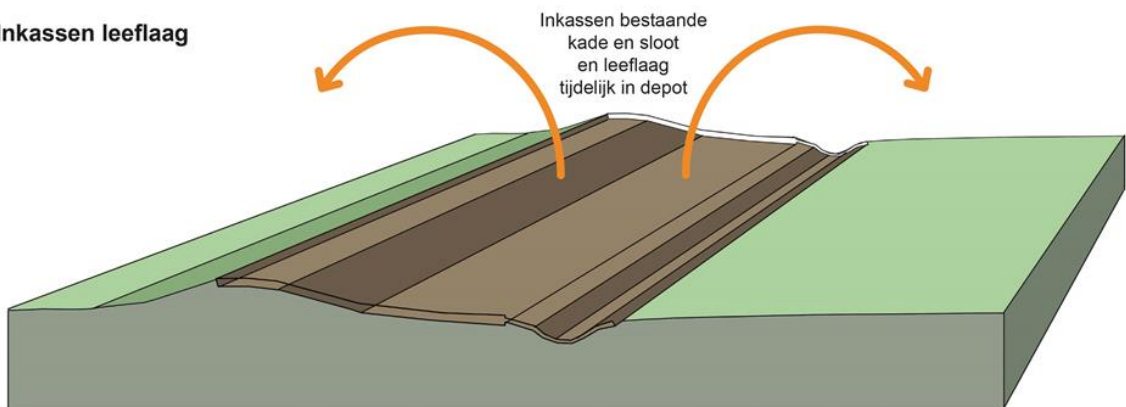
Principe fasering (zie onderstaande figuren):

1. Opschonen huidige watergang.
2. Afgraven leeflaag en inkassen kering (leeflaag in depot ter plaatse (niet op buitentalud)).
3. Graven nieuwe watergang, materiaal ontwateren op binnen teen.
4. Verwerken vrijgekomen materiaal in kade en oude sloot.
5. Nadat de afdeklaag is geprofileerd kan het lichaam van de kade ingezaaid worden met graszaad (dijkenmengel D2) en is de kade in principe gereed.

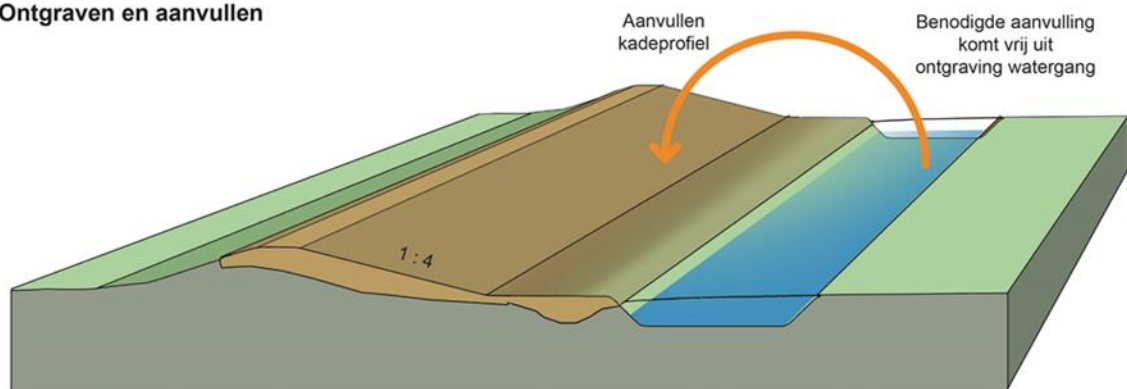
Huidige situatie



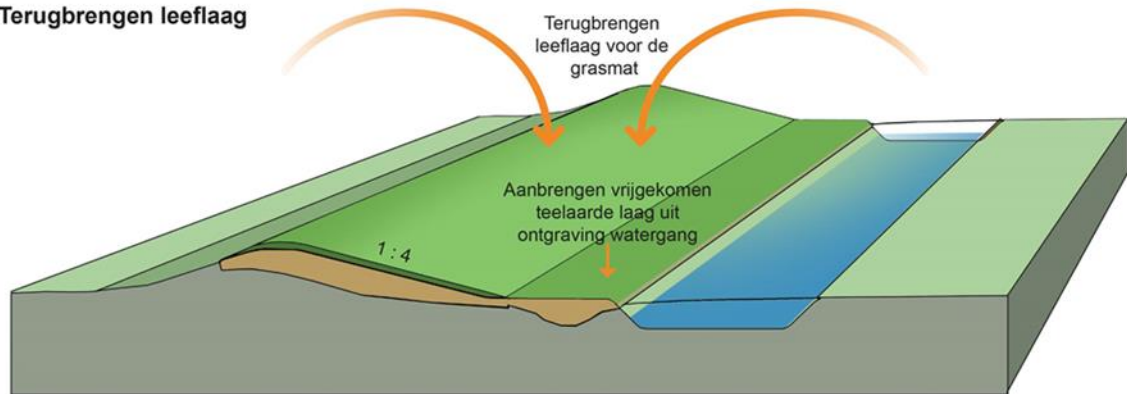
Inkassen leeflaag



Ontgraven en aanvullen



Terugbrengen leeflaag



Figuur 6: Gefaseerde werkwijze. Deze werkwijze is gelijk voor de kade waar een talud van 1:7 wordt toegepast.

In de realisatie wordt op meerdere (deel)trajecten conform dit principe gewerkt. Gedurende de werkzaamheden mag maximaal 200 m kade per deeltraject 'ontmanteld' (niet hoogwater veilig) zijn. Wanneer de omstandigheden (weer, afvoer Vecht) zodanig veranderen dat de kans op hoog water toeneemt, wordt op eerste aanzegging van de dijkbeheerder deze lengte ingekort, zodanig dat in maximaal 2 dagen de versterking van de ontmantelde kade kan worden afgerond.

Dreigend hoogwater

Totdat de versterking van de keringen is gerealiseerd, zijn nu op meerdere plekken langs de kade depots ingericht met zandzakken die bij dreigend hoog water op de kade worden gelegd door de Kei Brigade. Dreigend hoogwater wordt beschouwd bij een waterstand van 0,70+ NAP met de verwachting dat de waterstand blijft stijgen. Bij dreigend hoogwater tijdens de realisatie worden door de Kei Brigade zandzakken gelegd op de lagere delen van nog niet verbeterde stukken kade. De zandzakken worden pas weer verwijderd als dit noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden ten behoeve van de versterking van de regionale waterkeringen.

Bij dreigend hoog water worden reeds gerealiseerde overloopbestendige delen van de kade door de realiserende opdrachtnemer voorzien van krammatten. Hiervoor moeten voldoende rollen landbouwplastic in voorraad worden gehouden.

Met deze uitvoeringsmethode wordt de hoogwaterveiligheid van de polders gewaarborgd. Het resultaat van deze uitvoeringsmethode is dat als een noordwesterstorm ontstaat,

binnen een korte periode het dijkvak waaraan wordt gewerkt hoogwaterveilig wordt gemaakt. Met de dijkbeheerder is afgestemd dat met deze uitvoeringsperiode ook in het stormseizoen doorgewerkt kan worden.

Periode van uitvoeren

De periode waarin aan de kade wordt gewerkt, is voorzien vanaf einde broedseizoen (15 september) tot uiterlijk start broedseizoen (1 maart). De verwachting is dat binnen deze periode in 2018/2019 de regionale waterkering langs de Mandjeswaard wordt verbeterd. Mocht de realisatie niet volledig slagen in deze periode, dan is het mogelijk dat werkzaamheden naar de daaropvolgende winterperiode worden verschoven.

De uitvoering vindt gedeeltelijk ook in de periode plaats die bekend staat als het stormseizoen: 15 oktober tot 15 april. In de zomerperiode kunnen echter ook noordwesterstormen ontstaan, waarbij de waterstand op het Zwarte Meer fors oploopt. Om gedurende de werkzaamheden de waterveiligheid van de polders in het stormseizoen, maar ook tijdens de zomerperiode te garanderen, is de in de voorgaande paragraaf nader uitgewerkte uitvoeringsmethode op maat bedacht.

7. Beschrijving van de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of het beperken van nadelige gevolgen

Beperken nadelige gevolgen van het plan

Dit plan genereert geen nadelige gevolgen die beperkt moeten worden.

Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

Volgens de planning worden de werkzaamheden uitgevoerd tijdens het stormseizoen. Om waterveiligheid te waarborgen, vindt een gefaseerde planning plaats en is in overleg met de dijkbeheerder een specifieke uitvoeringsmethode ontwikkeld.

De dijkringen zijn op enkele plekken te laag. Bij gevaar voor hoog water zet WDO Delta de Kei Brigade in om zandzakken op de kade te leggen. Deze zandzakken liggen in depot nabij de kade. Bij dreigend hoog water tijdens realisatie worden door de Kei Brigade zandzakken gelegd op de lagere delen van nog niet-verbeterde stukken kade.

Vanuit WDO Delta vindt afstemming plaats met omliggende eigenaren, omwonenden en belanghebbenden. De omgeving wordt tijdig benaderd over de bereikbaarheid van de percelen die heringericht gaan worden en om overlast gedurende de uitvoering te minimaliseren. Schade aan percelen, zoals insporing, wordt zoveel mogelijk voorkomen. Hiervoor worden maatregelen getroffen, waarbij de uitgangssituatie – nulsituatie vooraf – helder wordt gemaakt. Daarnaast vindt compensatie plaats vanwege het afwaarderen van agrarische grond naar watergang. Doordat een verbreding plaatsvindt in de nieuw te graven watergang kan de betreffende strook grond niet meer gebruikt worden als in voorgaande situatie is gedaan.

Met behulp van recentelijk uitgevoerd eDNA-onderzoek is aangetoond dat in de binnendijkse sloten parallel aan de kering grote modderkruiper aanwezig is. Tijdens het verleggen van de sloot ten behoeve van de versterking van de keringen moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van deze vissen. Voor de Wet natuurbescherming wordt een activiteitenplan opgesteld en een ontheffing ingediend.

Financieel nadeel

Als gevolg van dit project is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van dit project in de weg staat. Wel is financiële schade voorzien doordat gronden permanent uit agrarisch gebruik worden genomen en deels tijdelijk niet beschikbaar zijn. De

inkomensschade en gewasschade worden financieel gecompenseerd. Vergoeding vindt plaats op de regeling van het waterschap (Nota grondbeleid). Daarnaast is er sprake van financiële vergoeding voor de eigenaren voor afwaardering van grond.

Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Procedureverordening nadeelcompensatie Waterschap Drents Overijsselse Delta.

8. Legger, beheer en onderhoud

Onderstaand wordt de wijze van opname in de legger van het waterschap en de specifieke wijze van beheer en onderhoud beschreven. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de kade en de watergang.

Legger

Kade

In het kader van de versterking van de regionale waterkeringen wordt de waterkering voor een deel van het gebied binnendijs verbreed. Daarmee verschuiven de grenzen van de waterkering en de bijbehorende beschermingszones. Deze wijzigingen worden na realisatie opgenomen in de legger waterkeringen van het Waterschap Drents Overijsselse Delta.

Watergang

De watergang aan de binnenzijde van de kade wordt eveneens aangepast. Grote delen van de huidige watergang staan nu op de legger, een aantal delen staan er niet op. Door de versterking van de keringen verschuiven de grenzen van de watergang en de bijbehorende beschermingszones. Alle nieuw te graven en te verruimen watergangen vormen een open watersysteem met de overige watergangen in het gebied. De watergangen worden na realisatie opgenomen in de legger oppervlaktewaterlichamen van het Waterschap Drents Overijsselse Delta.

Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd conform de keur die van toepassing is op de regionale kering.

Na de uitvoering wordt met betrekking tot regulier beheer en onderhoud extra aandacht besteed aan het komen tot een erosiebestendige grasmat op de kade en aan de grote modderkruipers in de watergang.

Kade

Voor de veiligheid van de kade is het van belang dat een goede erosiebestendige grasmat op de kade aanwezig is. Om hiertoe te komen in de eerste 5 jaar wordt in overleg met de beheerders een monitoringsplan opgesteld voor de graszode. Basis voor het plan is de PDCA-cirkel van het waterschap en een zo optimaal mogelijk ingezaaide kade met voldoende startbemesting voor het gras. Als tijdens het uitvoeren van gepland onderhoud een extra check wordt uitgevoerd op kale plekken in de grasmat en deze dermate groot en aanwezig zijn, wordt het toegestaan de grond te bemesten. Deze specifieke optie dient gegeven te worden om in de eerste vijf jaar het gras een goede kans te geven op de schrale grond.

Watergang

Na realisatie zijn de watergangen aanmerkelijk breder dan het legger profiel. De breedte van de watergang verschilt per locatie. Er wordt gestreefd naar een uniform profiel per deeltraject passend bij de huidige kavelstructuur. Het waterschap gaat alle watergangen onderhouden, ook de watergangen die momenteel niet op de legger staan. Onderhoud gebeurt vanaf de onderhoudsroute aan de binnenzijde van de kade. Vanaf de onderhoudsroute wordt slechts een deel van de watergang gemaaid, het (hydrologisch) leggerprofiel, waardoor er aan de perceelzijde een natuurvriendelijke oever ontstaat. Deze oevers vormen een ideaal leefgebied voor de grote modderkruipers. De zijde van de watergang langs de agrarische percelen wordt één keer per 10 jaar onderhouden. Om de ecologische waarde te houden gebeurt dit gefaseerd (circa 20% per keer). Het droge talud van de watergang mag gemaaid worden door en naar behoefte van de agrariërs.

DEEL II VERANTWOORDING

1. Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

Waterwet

Als een waterschap een waterstaatswerk wil aanleggen of wijzigen, dient op grond van artikel 5.4 van de Waterwet een projectplan te worden vastgesteld. Het projectplan bevat een beschrijving van het werk en de wijze waarop dat wordt uitgevoerd en een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken. Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet waaronder:

1. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
2. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
3. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 2.1).

Ad 1. Voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Het verbeteren van ca. 8 km aan kade (totaal van Kampereiland en Mandjeswaard) heeft als effect dat de regionale keringen langs het Zwarte Meer van het Kampereiland en de Mandjeswaard voldoen aan de door de provincie vastgestelde eisen met een inundatiefrequentie van eens in de 500 per jaar.

Het beleid van Waterschap Drents Overijsselse Delta is gericht op het voorkomen en waar nodig het beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. Dit is vastgelegd in het Waterbeheerplan 2016-2021.

De versterking van de regionale waterkeringen gaat gepaard met het verleggen van bestaande sloten, maar dit heeft geen verandering van de grondwaterstand (en kwel) binnendijs tot gevolg. Significante effecten op de grondwaterhuishouding nabij de kering zijn dus niet te verwachten, waardoor geen wateroverlast optreedt.

Ad 2. Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van het Watersysteem

De chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem wordt niet beïnvloed door dit project. De materialen die gebruikt worden, zijn standaardmaterialen die bij de waterbouw worden toegepast. Deze materialen gaan geen verbindingen aan met het water waardoor de chemische kwaliteit kan worden aangetast.

Ad 3. Vervulling van de maatschappelijke functies door watersystemen

Door te voldoen aan de door de provincie vastgestelde inundatienorm vinden er gecontroleerde overstromingen plaats bij waterstanden met een herhalingstijd vanaf 500 jaar. Hierdoor wordt de mate van extra opstuwing op het Zwarte Meer en de Vecht verlaagd en vindt een algehele verbetering van de veiligheidssituatie plaats.

Conclusie

De uitvoering van dit plan is in overeenstemming met de doelstellingen van de Waterwet.

Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.)

Op grond van artikel 7.2 lid 4 Wet milieubeheer en de bijlage van het Besluit m.e.r. (onderdeel D, categorie 3.2) geldt er een m.e.r.-beoordelingsplicht voor de vaststelling van een Projectplan Waterwet voor werken ter beperking van overstromingen, ongeacht de

omvang van deze werken. In de m.e.r.-beoordeling gaat het bevoegd gezag na of de activiteit belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben. Bij deze beoordeling dient rekening te worden gehouden met de criteria uit bijlage 3 bij de Europese m.e.r.-richtlijn:

- kenmerken van de activiteit;
- plaats van de activiteit;
- kenmerken van de belangrijke nadelige gevolge van de activiteit.

Uit de opgestelde m.e.r.-beoordelingsnotitie (bijlage 3) blijkt dat de verbetering aan de regionale keringen geen belangrijke nadelige gevolgen heeft voor het milieu en dus hoeft er geen Milieueffectrapport (MER) te worden opgesteld. Het dagelijks bestuur heeft in haar vergadering van 10 juli 2018 dit ook zodanig besloten.

2. Verantwoording op basis van beleid

Toets beleid waterschap

Het beleid van het waterschap zoals opgenomen in het Waterbeheerplan komt grotendeels voort uit de wettelijke taak en verplichting van het waterschap (Waterschapswetreglement voor het Waterschap Drents Overijsselse Delta en de Waterwet). De provincie Overijssel stelt de normering.

De doelstelling van het Waterbeheerplan voor waterkeringen betreft het realiseren en handhaven van het wettelijke vereiste veiligheidsniveau. Waterschap Drents Overijsselse Delta toetst periodiek of de regionale keringen aan de gestelde norm voldoen. Uit de toetsing van de regionale keringen is gebleken dat de regionale waterkering langs het Zwarte Meer van de buitenpolders van de Mandjeswaard niet voldoen aan de gestelde inundatienorm.

Met de uitvoering van dit projectplan wordt invulling gegeven aan de doelstellingen van het waterbeheerplan van Waterschap Drents Overijsselse Delta. In het waterbeheerplan zijn de beleidsopgaven vastgelegd.

Toets overig beleid

De versterking van de regionale waterkeringen past grotendeels in het bestaande planologische beleid (Bestemmingsplan Buitengebied Kampen, vastgesteld 6 maart 2014 en Bestemmingsplan buitengebied Zwartewaterland, vastgesteld 10 oktober 2013). Het betreft geen wijziging of uitbreiding van de functie en sluit aan bij de huidige functie die voor deze gronden geldt. Daar waar de verbetering van de kering een dermate verbreding van de kering inhoudt, waar de binnenteen van de kering buiten het daarvoor bestemde vlak valt, is er strijd met het bestemmingsplan.

Met de omgevingsvergunning voor de activiteit Planologisch Strijdig gebruik kan worden afgeweken van het bestemmingsplan (zgn. projectafwijkingsbesluit). Hiertoe is door WDO Delta een Ruimtelijke onderbouwing opgesteld die bijgevoegd wordt bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning.

3. Verantwoording van de keuzen in het project

In deze paragraaf wordt de verantwoording van de keuzes in het versterken van de regionale waterkeringen beschreven. Ten behoeve van de versterking van de regionale waterkeringen is in de periode 2012 - 2015 in samenwerking met de gemeenten Kampen en Zwartewaterland en de provincie Overijssel onder de regie van het toenmalige

Waterschap Groot Salland (een van de rechtsvoorgangers van WDO Delta) een brede verkenning uitgevoerd naar uiteenlopende oplossingsrichtingen om de waterveiligheid van het Kampereiland en de Mandjeswaard te waarborgen. Het uitgangspunt hierbij was het denkkader meerlaagsveiligheid dat bestaat uit 3 lagen. Dit betekent dat er niet alleen gekeken is naar (extra) preventieve maatregelen, zoals dijkversterking (laag 1), maar ook naar ruimtelijke oplossingen (laag 2) en een optimalisatie van de crisisbeheersing (laag 3).

In 2016 was een ontwerp gereed, maar dit bleek niet te voldoen aan de gestelde eisen. Op dat moment is het project tijdelijk gestaakt en is met de bestuurlijke partners gezocht naar mogelijke optimalisaties in het ontwerp en de realisatie. Sinds het najaar van 2017 is een andere aanpak gekozen, waarbij het uitgangspunt is om een kade te realiseren met gebiedseigen grond, met minimaal grondtransport. Daarbij ligt de focus op het verkrijgen van voldoende hoogte van de kade, gegeven de buitendijkse ligging van de Mandjeswaard en de daarmee samenhangende inundatienorm.

Uit de optimalisatieslag zijn de navolgende varianten uitgewerkt:

1. Ophogen van de buitendijk tot inundatiehoogte 1/500.
2. Overstromingsbestendig maken van delen van de buitendijk.

De varianten zijn op meerdere criteria getoetst (bijdrage aan waterveiligheid, innovatieve karakter, toekomstbestendigheid, impact op de landbouw, draagvlak bij bewoners in buitenpolders, de kosten en de kosteneffectiviteit). Gekozen is om de traditionele variant af te wisselen met de overstroombare variant, waardoor de buitenpolders gecontroleerd kunnen overstromen bij een storm die eens in de 500 jaar voorkomt. Het overstroombaar maken van de kade verhoudt zich tot laag 2 en 3 van de meerlaagsveiligheid. Om wateroverlast te voorkomen worden het zelf ondernemen van ruimtelijke oplossingen (laag 2) en optimalisatie van de crisisbeheersing (laag 3) aangemoedigd.

Locatiekeuze van het overstroombare deel is gebaseerd op rivierkundige modellen. Op de aangewezen plek is de kans het grootst dat overstroming of golfoverslag plaatsvindt. Door overstroming op deze locatie te faciliteren, wordt de kans op een ongecontroleerde doorbraak verkleind.

4. Benodigde vergunningen en meldingen

Aanvullend op dit project zijn voor de versterking van de regionale waterkeringen de volgende vergunningen nodig:

Wet natuurbescherming

Voor de versterking van de keringen is een Verslechterings- en verstoringstoets uitgevoerd om de effecten van het project op het Natura 2000-gebied Zwarte Meer te bepalen. Uit deze toets is gebleken dat er negatieve effecten optreden, waarvoor mitigerende maatregelen zijn beschreven. Echter zijn tijdelijke negatieve effecten niet volledig weg te nemen. Om die reden wordt een vergunning in het kader van de Wnb aangevraagd voor een broedvogelsoort en een aantal niet-broedvogels. Deze vergunningaanvraag wordt naar verwachting juli/augustus 2018 ingediend en rond november 2018 verleend.

Daarnaast is ten behoeve van de ontheffingsaanvraag voor de grote modderkruiper een activiteitenplan opgesteld. Ook deze wordt naar verwachting juli 2018 ingediend en wordt naar verwachting in november 2018 verleend.

Ontgrondingenwet

Het ontgraven van de sloot is een vergunningplichtige activiteit op grond van de provinciale ontgrondingenverordening. Hiervoor wordt een vergunning aangevraagd bij de provincie.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

De voorgenomen activiteiten zijn niet geheel passend binnen de bepalingen van het geldende bestemmingsplan Buitengebied 2014 van gemeente Kampen en bestemmingsplan Buitengebied 2013, gemeente Zwartewaterland. Hierdoor is een omgevingsvergunning benodigd. De omgevingsvergunning is met toepassing van artikel 2.12, lid 1, sub a onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), conform de uitgebreide procedure uit afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, te verlenen voor de aanpassingen aan dijkkring 102:

1. Verbreden en ophogen van de kade (artikel 2.1, lid c Wabo).
2. Graven watergang (artikel 2.1, lid b Wabo).

Het geldende bestemmingsplan voorziet niet in medewerking bij recht aan alle van de gewenste activiteiten en werkzaamheden. De gemeente en de initiatiefnemer willen medewerking verlenen aan het verzoek via de Wabo-procedure conform afdeling 3.4 Awb (projectafwijkingsbesluit), waarbij in dit kader is besloten om één aanvraag omgevingsvergunning in te dienen met bijbehorende ruimtelijke onderbouwing voor de strijdige activiteiten zoals hierboven genoemd. Voor de motivering van een besluit op een dergelijke aanvraag is een goede ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk. Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling wordt een ruimtelijke onderbouwing opgesteld en naar verwachting in november 2018 een vergunning verleend

Besluit Bodemkwaliteit

De voorgenomen versterking van de regionale waterkeringen leidt niet tot een verslechtering van de (water)bodemkwaliteit. Voor het gebied is een Bodemkwaliteitskaart vastgesteld (te weten de Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland d.d. 30 januari 2013). Deze bodemkwaliteitskaart geldt als bewijsmiddel voor het Besluit bodemkwaliteit (hierna: Bbk) en regelt welke grondsoorten bij ontgraving hergebruikt mogen worden binnen het project en welke grondsoorten afgevoerd dienen te worden. Het grondverzet ten behoeve van de versterking wordt conform deze kwaliteitskaart uitgevoerd, waarmee wordt voorkomen dat er verontreinigingen optreden.

In verband met het dempen van sloten en de verspreiding van natte modder op de aangrenzende percelen wordt op een aantal (verdachte) locaties nog een verkennend (water)bodemonderzoek uitgevoerd volgens de norm NEN 5717 en NEN 5720. Uit dit onderzoek moet blijken dat er geen aanleiding bestaat tot het uitvoeren van nader onderzoek en/of sanerende maatregelen op grond van de Wet bodembescherming. Mocht dit onderzoek echter uitwijzen dat sanering noodzakelijk is, dan wordt bekeken hoe hier bij de uitvoering rekening mee wordt gehouden.

Kabels en leidingen

Voor het project zijn alle kabels en leidingen door middel van een KLIC-melding in beeld gebracht. Voorafgaand aan het uitvoeren van de (graaf)werkzaamheden wordt opnieuw een melding bij het Kadaster gedaan.

Archeologie

Er is onderzoek gedaan naar de archeologische waarden van het projectgebied. De bevindingen zijn vastgelegd in het rapport 'Kampen Plangebied Dijkverbetering Kampereilanden', Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennende fase), BAAC Rapport V-16.0206, oktober 2016. Het grootste deel van het traject is beschreven in dit rapport. Echter aan de oostzijde van Mandjeswaard, waar in plaats van de buitenste

kering de Slaperdijk wordt gevolgd, is niet meegenomen in dit onderzoek. De verwachtingswaarde voor archeologie is hier laag. Indien nodig wordt aanvullend onderzoek uitgevoerd voor de start van de werkzaamheden. Het reeds onderzochte gebied is vrijgegeven ten aanzien van archeologie met inachtneming van de aanbevelingen in de rapportage.

Overige vergunningen en meldingen

Het aanvragen van de overige (uitvoerings-)vergunningen vinden plaats in nauw overleg met de aannemer die de versterking van de keringen gaat realiseren. Dit geldt ook voor eventuele toestemmingen en meldingen. Bijvoorbeeld voor tijdelijke opslag van zand en klei, tijdelijke werkterreininrichting, het aanpassen/verleggen van kabels en leidingen, het regelen van verkeer, eventuele lozingen als gevolg van ontgravingen van grond, aan te brengen afrastering en informatieborden, etc. Bij de uitvoering wordt voldaan aan de zorgplicht zoals beschreven in artikel 6.15 van het Waterbesluit en de artikelen 6.8 en 6.9 van de Waterregeling.

DEEL III RECHTSBESCHERMING

Voor de totstandkoming van dit projectplan wordt de Uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4. Algemene wet bestuursrecht gevolgd.

Zienswijze- en beroepsprocedure

Als het ontwerpprojectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Voordat het waterschap een definitieve beslissing neemt, kunnen belanghebbenden en ingezetenen gedurende deze periode hun zienswijze op dit ontwerpprojectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk of mondeling. Een zienswijze moet vóór afloop van de termijn bij het waterschap zijn ingediend.

Beroep en hoger beroep

Als het projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken (vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd) kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700 AD Groningen) onder overlegging van een afschrift van dit projectplan. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend. Het is mogelijk digitaal beroep in te stellen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet de indiener wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Op de genoemde site staan de precieze voorwaarden. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

M.e.r.-beoordeling

Op grond van artikel 7.2 lid 4 Wet milieubeheer en bijlage van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.), onderdeel D, categorie 3.2, is het project m.e.r.-beoordelingsplichtig. Dit houdt in dat moet worden getoetst of voor uitvoering van het project een milieueffectrapport moet worden opgesteld. Met andere woorden, of er significante gevolgen voor het milieu kunnen optreden die het opstellen van een milieueffectrapportage rechtvaardigen. Deze m.e.r.-beoordeling is uitgevoerd en als bijlage 3 aan dit projectplan toegevoegd. Op basis van de uitgevoerde m.e.r.-beoordeling is geconcludeerd dat geen sprake is van de m.e.r.-plicht. De m.e.r.-beoordelingsnotitie wordt met het ontwerp-projectplan Waterwet ter inzage gelegd.

Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Het beroep wordt niet-ontvankelijk verklaard, indien binnen de beroepstermijn geen gronden zijn ingediend. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kan degene die beroep instelt gelijktijdig of na het indienen daarvan een zogenaamd verzoek om een voorlopige voorziening doen bij de Voorzieningenrechter van de Afdeling Bestuursrecht van de rechtbank Overijssel (Postbus 10067, 8000 GB Zwolle). Daarbij moet een kopie van het beroepschrift worden overlegd. Ook voor het doen van een verzoek om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd. Zie voor het digitaal indienen van zo'n verzoek onder "Beroep en hoger beroep".

DEEL IV BIJLAGEN

- Bijlage 1: Overzichtskaart
- Bijlage 2: Situatie en profielen
- Bijlage 3: M.e.r.-beoordelingsnotitie